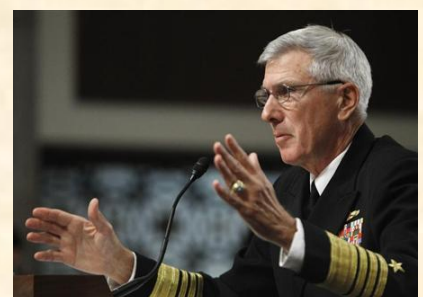

TỔNG HỢP BIỂN ĐÔNG TUẦN QUA

(từ 13/1 đến 19/1/2014)

- Hội nghị Ngoại trưởng ASEAN tại Bangan, Myanmar
- Myanmar sẽ thúc đẩy Bộ Quy tắc Ứng xử ở Biển Đông
- Trung Quốc tăng cường đóng mới tàu tuần tra
- Trung Quốc kêu gọi Philippines chấp nhận quy định đánh bắt ở Biển Đông
- Philippines phản đối quy định mới về đánh bắt của Trung Quốc
- Các nhà lập pháp Mỹ yêu cầu cứng rắn với yêu sách biển của Trung Quốc
- Đô đốc Mỹ nhận xét Hải quân Trung Quốc thiếu kinh nghiệm
- Nhật Bản kêu gọi ASEAN tăng cường hợp tác an ninh

Động thái của các quốc gia

+ Trung Quốc:

Trung Quốc tăng cường lực lượng chấp pháp trên biển. Cục trưởng Cục Hải dương Quốc gia Trung Quốc Liu Giguai hôm 16/1 cho biết nước này sẽ đẩy nhanh việc đóng thêm 20 tàu tuần tra trong năm 2014 và lên kế hoạch mua thêm tàu và máy bay để trang bị cho lực lượng Cảnh sát biển Trung Quốc. Cảnh sát biển Trung Quốc được thành lập với việc sáp nhập 4 lực lượng chấp pháp biển của nước này gồm Hải giám, Lực lượng cảnh sát biển của Bộ Công an, Ngư chính của Bộ Nông nghiệp và Cảnh sát chống buôn lậu trên biển của Tổng cục Hải quan.

Trung Quốc kêu gọi Philippines chấp nhận quy định đánh bắt mới của Hải Nam. Về việc Philippines tuyên bố sẽ không tuân thủ các quy định đánh bắt mới của Trung Quốc và Hải quân Philippines có thể sẽ hộ tống các tàu cá của nước này, Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc Hồng Lỗi hôm 17/1 tuyên bố: “Chúng tôi

cũng luôn sẵn sàng thúc đẩy các nỗ lực nhằm giải quyết các vấn đề liên quan thông qua đối thoại và tham vấn. Chúng tôi hy vọng nước hữu quan có thể áp dụng lập trường khách quan, cùng thỏa thuận với Trung Quốc và thúc đẩy các nỗ lực cụ thể nhằm đảm bảo hòa bình và ổn định khu vực.”

Trung Quốc bắt đầu đóng tàu sân bay thứ hai. Một quan chức Trung Quốc hôm 18/1 cho hay nước này đã bắt đầu chế tạo tàu sân bay thứ hai trong tổng số 4 chiếc theo kế hoạch. Bí thư thành ủy của tỉnh Đại Liên ông Wang Min tiết lộ con tàu này đang đóng ở thành phố cảng Đại Liên và mất 6 năm để hoàn thành.

+ Việt Nam:

Việt Nam nghiệm thu kỹ thuật chiếc tàu ngầm thứ hai. Tàu ngầm diesel-điện thứ 2 mang tên Hồ Chí Minh thuộc Dự án 636, đặt xưởng đóng tàu Admiralty Verfi trực thuộc Tổng công ty Đóng tàu thống nhất (USC) Nga chế tạo ngày 16/1 đã được chuyển giao cho Việt Nam. Tàu ngầm thuộc Dự án 636 là tàu ngầm thế hệ thứ 3, có khả năng hiện đại hóa cao, mở rộng đáng kể khả năng tiêu diệt các mục tiêu.

+ Philippines:

Philippines phản đối quy định mới về đánh bắt của Trung Quốc ở Biển Đông. Người phát

ngôn Bộ Ngoại giao Philippines hôm 14/1 tuyên bố, “Chúng tôi không công nhận quy định này, đó là lý do tại sao chúng tôi phản đối việc Trung Quốc tuyên bố và thực thi nó. Quy định của tỉnh Hải Nam không chỉ áp dụng trong phạm vi vùng biển của Trung Quốc mà còn chồng lấn vào vùng biển của các quốc gia ven biển khác, bao gồm cả vùng đặc quyền kinh tế 200 hải lý của Philippines.”

Philippines khuyến ngư dân nước này phớt lờ quy định đánh bắt của Trung Quốc.” Tổng Tham mưu trưởng lực lượng vũ trang Philippines, tướng Emmanuel Bautista hôm 15/1 tuyên bố, “Chúng ta sẽ phớt lờ các quy định về đánh bắt cá của Trung Quốc ở Biển Đông. Các ngư dân chúng ta cần tiếp tục đánh cá để duy trì cuộc sống.” Ông Bautista cũng cho biết Philippines muốn mua thêm hai tàu chiến từ Mỹ nhằm tăng cường khả năng phòng vệ trên biển, “Trong một năm vừa qua, chúng tôi nhận thấy có mối đe dọa thực sự trong vấn đề bảo vệ lãnh thổ. Philippines cần ít nhất 6 tàu khu trục nhỏ để bảo vệ bờ biển một cách hiệu quả. Trên thực tế,

chúng tôi đang đấu thầu hai tàu khu trục loại nhỏ. Hy vọng hai tàu này sẽ được bàn giao trong một vài năm nữa.” Ngân sách sử dụng để tăng cường năng lực phòng vệ biển trích từ nguồn tài trợ quân sự trị giá 40 triệu USD của Washington dành cho Manila. Ngoài ra, quân đội Philippines có kế hoạch sẽ tuyển 20.000 lính mới trong 3 năm tới.

Quân đội Philippines sẵn sàng bảo vệ ngư dân nước này ở Biển Đông. Ngày 16/1, phát biểu với báo giới bên lễ kỷ niệm ngày thành lập Bộ Tư lệnh Đặc nhiệm Philippines, Bộ trưởng Quốc phòng Voltaire Gazmin khẳng định, “Chúng ta sẽ không tuân thủ các quy định đánh cá của Trung Quốc trong vùng lãnh thổ của mình. Tại sao chúng ta cần phải xin phép nước khác khi đánh cá trên ngư trường của mình. Chúng tôi có đủ khả năng để đảm bảo an toàn cho các ngư dân Philippines.” Ông Gazmin cho biết Philippines sẽ điều động tàu hộ tống đến bảo vệ ngư dân nếu cần thiết. Bộ trưởng Quốc phòng Philippines cũng khẳng định một siêu cường như Mỹ nên đứng lên chống lại hành động quyết đoán của Bắc Kinh. “Cần ai đó đứng lên thể hiện sức mạnh bởi gần đây Trung Quốc rất quyết đoán, bắt đầu với việc đơn phương tuyên bố khu nhận diện phòng không ở Hoa Đông và sau đó là quy định về đánh bắt cá ở Biển Đông. Phải có ai đó đứng ra ngăn cản họ, và không ai có thể làm được điều đó ngoại trừ một siêu cường.”

Philippines cáo buộc kế hoạch thâm tóm Biển Đông của Trung Quốc. Phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Philippines ông Raul Hernandez hôm 18/1 tuyên bố, “Quy định đánh bắt của tỉnh Hải Nam chỉ là một trong biện pháp đơn phương của Trung Quốc tạo ra để thay đổi hiện trạng trong khu vực nhằm thúc đẩy yêu sách của nước này với hầu như toàn bộ Biển Đông.” Ông Hernandez cũng nói thêm yêu sách đường chín đoạn của Trung Quốc là vi phạm nghiêm trọng luật pháp quốc tế, “Đây là vấn đề quan trọng phải được đề cập một cách đặc biệt và đầy đủ. Chúng tôi nhắc lại lời mời Trung Quốc cùng góp mặt tại Tòa Trọng tài, bởi chúng tôi dự định tiếp tục dù có hoặc không có Trung Quốc trong kế hoạch cuối cùng.”

+ *Myanmar:*

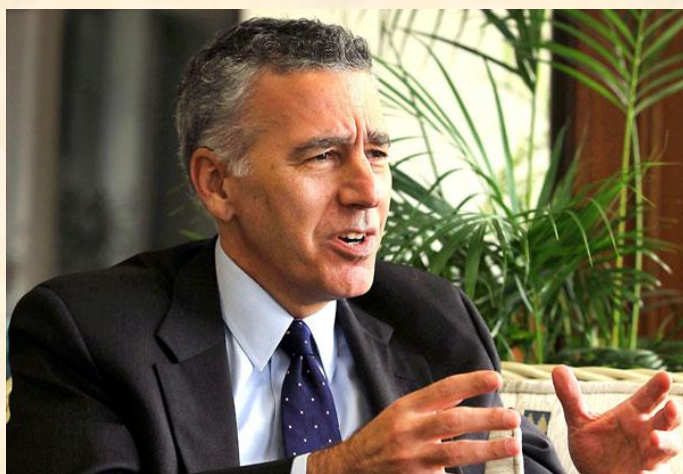
Myanmar sẽ thúc đẩy Bộ Quy tắc Ứng xử ở Biển Đông. Người phát ngôn của Tổng thống Myanmar ông U Ye Htut hôm 16/1 cho biết, “Trung Quốc và Myanmar có mối quan hệ láng giềng tốt trong nhiều năm, điều đó không phải trở ngại mà là lợi thế trong trường hợp Biển Đông.” Ông U Ye Htut cũng khẳng định Myanmar sẽ cố gắng để đạt được thỏa thuận về Bộ Quy tắc Ứng xử trên Biển Đông và nước này sẽ duy trì sự tiến bộ đã đạt được trong việc soạn thảo COC cho đến khi văn bản này được ký kết.

+ *Nhật Bản:*

Nhật Bản tiếp tục phản đối quy định mới về đánh bắt của Trung Quốc ở Biển Đông. Ngoại

trưởng Nhật Bản ông Fumio Kishida hôm 17/1 cho biết, Tokyo, thông qua các kênh ngoại giao, đang tiếp tục tìm hiểu chi tiết hơn về khu vực áp dụng các biện pháp hạn chế đánh bắt của Trung Quốc ở Biển Đông, “Nếu các quy định đó ảnh hưởng đến quyền tự do lưu thông trên biển, chúng ta cần phải cùng các nước khác gửi một thông điệp rõ ràng đến Trung Quốc.”

+ *Mỹ:*

Mỹ kêu gọi xây dựng Bộ Quy tắc Ứng xử ở Biển Đông. Đại sứ Mỹ tại Philippines ông Philip Goldberg hôm 14/1 tiếp tục nhấn mạnh lập trường của Mỹ rằng cần bảo đảm tự do hàng hải trên Biển Đông và thúc giục các bên nhanh chóng ký kết Bộ Quy tắc Ứng xử. Ông Goldberg cũng nhắc lại mối quan ngại của Mỹ về quy định hạn chế đánh bắt của Trung Quốc, “Đây không phải một hành động đã được tham vấn với các quốc gia trong khu vực.” Về vụ kiện của Philippines, ông Goldberg khẳng định: “Tất cả chúng ta cần giải quyết các tranh chấp bằng biện pháp hòa bình. Và tôi cho rằng cần hoan nghênh

Philippines khi họ đang đi trên con đường đó, chắc chắn Mỹ sẽ ủng hộ nỗ lực này.”

Các nhà lập pháp Mỹ yêu cầu cứng rắn với yêu sách biển của Trung Quốc. Các hạ nghị sỹ Mỹ phụ trách giám sát về chính sách Châu Á và việc sử dụng sức mạnh hải quân của nước này đã tổ chức phiên điều trần ngày 14/1 nhằm xem xét phản ứng của Washington, trong bối cảnh có những lo ngại rằng Mỹ có thể bị cuốn vào một cuộc khủng hoảng hoặc xung đột lãnh thổ liên quan tới Trung Quốc do các hiệp định quân sự song phương của Mỹ với Nhật Bản và Philippines. Các nhà lập pháp Mỹ đã khẳng định Washington không được khoan nhượng trước việc Bắc Kinh dùng sức ép quân sự trong các yêu sách chủ quyền ở vùng biển Đông Á, uy hiếp láng giềng và thách thức lợi ích an ninh của Mỹ. Hạ Nghị sỹ đảng Cộng hòa Steve Chabot, bang Ohio cáo buộc Trung Quốc “hiếu chiến và nguy hiểm” và nhận định Bắc Kinh đang cố gắng chiếm dần các vùng lãnh thổ tranh chấp bằng sức mạnh quân sự, với “hy vọng sai lầm rằng Nhật Bản, các nước Đông Nam Á và Mỹ sẽ miễn cưỡng chấp nhận”. Hạ Nghị sỹ đảng Dân chủ Ami Bera, bang California bình luận rằng, “những động thái dọa nạt và khiêu khích của Trung Quốc nhằm khẳng định yêu sách biển là không thể chấp nhận được”, đồng thời kêu gọi Quốc hội Mỹ nên có một thông điệp mạnh mẽ và thống nhất. Hạ Nghị sỹ đảng Cộng hòa Randy Forbes thuộc bang Virginia thì cho rằng chính phủ Mỹ “tuyệt đối không được nhượng bộ các

tuyên bố chủ quyền của Trung Quốc, cũng như việc nước này dùng biện pháp áp chế quân sự để thay đổi hiện trạng khu vực”.

Đô đốc Mỹ nhận xét Hải quân Trung Quốc thiếu kinh nghiệm trên biển. Phát biểu hôm 15/1 tại một Hội nghị Hải quân do Hiệp hội Hải quân Mặt biển của Mỹ tổ chức, Đô đốc Samuel Locklear, tư lệnh Bộ chỉ huy Thái Bình Dương, cho rằng sự thiếu kinh nghiệm tác chiến trên vùng biển quốc tế của phía Trung Quốc và những khó khăn về mặt giao tiếp là nguyên nhân khiến tàu chiến hai nước suýt va chạm trên Biển Đông hồi tháng 12, “Tôi cho rằng một số tàu nhỏ của Trung Quốc thiếu kinh nghiệm xử lý tình huống ở đây và chúng ta cần phải hiểu rõ điều đó. Các sỹ quan chỉ huy của Mỹ hoạt động trên phạm vi toàn cầu. Họ hoàn toàn biết cách xử lý các tình huống khác nhau trong khi phía Trung Quốc thì mới bắt đầu làm quen với điều này”. Rào cản ngôn ngữ cũng là nguyên nhân gây ra vụ suýt va chạm này. Theo ông Locklear, “Bạn không thể tưởng tượng việc trao đổi thông tin này diễn ra như thế nào.”

Quan hệ các nước

Hội nghị Tư lệnh lực lượng thực thi pháp luật trên biển các Quốc gia Vùng Vịnh Thái Lan.

Với chủ đề “Tăng cường hợp tác, chia sẻ thông tin, đảm bảo an ninh, an toàn trên biển,” hội nghị đã khai mạc ngày 14/1, tại thành phố Đà Nẵng. Tham dự có 24 đại biểu thuộc lực lượng Cảnh sát biển, thực thi pháp luật trên biển của 4 quốc gia thuộc vùng Vịnh Thái Lan là Campuchia, Malaysia, Thái Lan và Việt Nam. Các đoàn đưa ra nhiều sáng kiến về hợp tác như chia sẻ thông tin, thiết lập đường dây liên lạc nóng để giải quyết các vấn đề phát sinh trên biển trong phạm vi thẩm quyền của mỗi lực lượng; đào tạo nguồn nhân lực; tìm kiếm cứu nạn.

Nhật và ASEAN cần tăng cường hợp tác an ninh. Hôm 16/1, phát biểu tại buổi thuyết trình với chủ đề ”Thịnh vượng ở Châu Á và Tầm Quan trọng của các Vùng biển mở” do Viện Quốc tế về nghiên cứu chiến lược tổ chức ở Singapore, Bộ trưởng phụ trách chính sách đại dương và sự toàn vẹn lãnh thổ Nhật Ichita Yamamoto cho rằng Trung Quốc áp đặt vùng nhận dạng phòng không trên Biển Hoa Đông là minh chứng cho thấy nước này muốn thay đổi nguyên trạng và trật tự quốc tế ở khu vực. Nhật Bản sẽ ứng phó với các thách thức này một cách bình tĩnh và kiên quyết dựa trên luật pháp quốc tế. Ông Yamamoto kêu gọi ASEAN và Nhật

Bản phối hợp chặt chẽ, cùng hợp tác với Mỹ để duy trì tự do hàng hải ở Châu Á-Thái Bình Dương. Ông Yamamoto nhận định nếu không có tự do và an toàn hàng hải thì sẽ không có tự do về thông tin, tự do vận chuyển hàng hóa vốn là những yếu tố thiết lập sự thịnh vượng cho Nhật Bản và ASEAN.

Khai mạc hội nghị ngoại trưởng ASEAN tại Myanmar. Ngày 17/1, Ngoại trưởng các nước ASEAN bắt đầu nhóm họp tại thành phố Bagan của Myanmar. Đây là hội nghị cấp cao ASEAN đầu tiên do Myanmar đăng cai kể từ khi nước này đảm nhận cương vị Chủ tịch luân phiên ASEAN từ ngày 1/1/2014. Phát biểu khai mạc, Ngoại trưởng nước chủ nhà Wunna Maung Lwin nhấn mạnh Hội nghị Ngoại trưởng tại Bagan sẽ mang lại cơ hội để xem xét các vấn đề có tầm quan trọng chiến lược đối với ASEAN, dành ưu tiên và phối hợp các hoạt động trong năm 2014, xem xét các vấn đề khu vực, quốc tế. **Tại phiên**

họp này, các Ngoại trưởng ASEAN tái khẳng định tầm quan trọng của việc duy trì hòa bình, ổn định và an ninh hàng hải, tự do hàng hải, tự do hàng không ở Biển Hoa Đông và Biển Đông.

Kết thúc Hội nghị, Tổng Thư ký ASEAN Lê Lương Minh cho biết, các Ngoại trưởng ASEAN đã dành nhiều thời gian trao đổi về vấn đề Biển Đông; bày tỏ quan ngại về những diễn biến gần đây ở Biển Đông; tiếp tục khẳng định lại Nguyên tắc 6 điểm của ASEAN về Biển Đông; kêu gọi các bên liên quan kiềm chế, giải quyết tranh chấp bằng biện pháp hòa bình, tuân thủ luật pháp quốc tế cũng như thực hiện đầy đủ DOC để tạo lập môi trường tin cậy lẫn nhau. Các Ngoại trưởng cũng cho rằng cần tích cực thúc đẩy thương lượng để sớm đạt được COC.

Phân tích và đánh giá

“Trung Quốc đang tái triển khai “cây gậy nhỏ” ở Biển Đông?” của *James Holmes*. Với quy định mới về đánh bắt trên Biển Đông, Trung Quốc đã tự cho mình là “cảnh sát trưởng” ở gần như toàn bộ vùng biển này. Tháng 11/2013, Hội đồng Nhân dân tỉnh Hải Nam, Trung Quốc thông qua quy định yêu cầu ngư dân nước ngoài phải được sự cho phép của giới chức tỉnh này mới có thể hoạt động ở khu vực chiếm tới 2/3 diện tích Biển Đông. Phóng viên Christopher Bodeen của hãng thông tấn AP đã dùng từ “quyền cảnh sát” rất thích hợp trong trường hợp này. Luật sư định nghĩa quyền cảnh sát có 2 phần. Thứ nhất là thực thi trật tự trong phạm vi lãnh thổ quốc gia, theo ý nghĩa thông thường của từ cảnh sát. Ngoài ra, còn có nghĩa hỗ trợ về sức khỏe, phúc lợi và tinh thần cho người dân. Với quy định mới của tỉnh Hải Nam, Trung Quốc ở vào loại thứ nhất. Bắc Kinh đang cố gắng thực thi luật trên vùng biển mà nước này tuyên bố

chủ quyền, như thể vấn đề chủ quyền đã được giải quyết. Và Trung Quốc lại dùng các cơ quan phi quân sự, không phải là Quân đội nhân dân Trung Hoa (PLA), để đưa ra thông điệp rằng không tồn tại thách thức nào về tính hợp pháp đối với quyền tài phán của Trung Quốc. Tác giả James Holmes đã gọi đây là chiến lược “cây gậy nhỏ”. Cây gậy nhỏ của Trung Quốc ở đây là Lực lượng bảo vệ bờ biển và các công cụ chấp pháp khác, vốn được đánh giá vượt xa quân đội các nước Đông Nam Á ở nhiều mặt. Vì vậy, Trung Quốc không có lý gì không thực thi quyền lực kiểm soát trên các vùng biển tranh chấp bằng cây gậy nhỏ và để dành cây gậy lớn, PLA, trong trường hợp xảy ra chuyện lớn. Tuy nhiên, Biển Đông là vùng biển rất rộng lớn. Ước tính khu vực áp dụng quy định của tỉnh Hải Nam là 1,35 triệu dặm vuông. Trung Quốc liệu có đủ cảnh sát biển để giám sát những gì diễn ra trên 2/3 diện tích Biển Đông hay không. Điều này có nghĩa là hoạt động chấp pháp sẽ không đều đặn. Có thể Trung Quốc sẽ phải dùng đến nguồn lực của PLA để bù đắp sự thiếu hụt. Nhưng triển khai quân đội để giám sát các vùng biển, đảo sẽ giống như Trung Quốc đang thực thi chủ quyền không thể tranh cãi ở đó. Điều này chắc chắn vấp phải sự phản đối của các nước khác. Chính phủ các nước Đông Nam Á khó có thể chấp nhận những gì Bắc Kinh đưa ra. Khi Trung Quốc ban hành

một quy định mà không ai tuân thủ, điều gì sẽ xảy ra? Chúng ta sẽ chờ trong tương lai.

“Trung Quốc sẽ buộc phải làm rõ yêu sách của nước này tại Biển Đông?” của *Mark Valencia*. Sự mơ hồ trong yêu sách của Trung Quốc tại Biển Đông từ lâu đã là trở ngại lớn cho việc giải quyết hay thậm chí chỉ là việc quản lý tranh chấp tại đây. Bất chấp yêu cầu từ các bên có yêu sách khác và kể cả Mỹ, Trung Quốc luôn từ chối việc làm rõ chính xác những gì mà họ muốn và tại sao họ lại muốn như vậy. Đường chín đoạn gây nhiều tranh cãi của Trung Quốc - trong đó bao trọn hầu hết khu vực Biển Đông - được diễn giải theo một số cách khác nhau. Tuy nhiên, với việc “sửa đổi” quy định đánh bắt cá của đảo Hải Nam, sẽ có hiệu lực từ ngày 1/1/2014, chúng ta có thể đang tiến gần hơn tới việc hiểu rõ yêu sách của Trung Quốc. Trung Quốc đang đối mặt với tình thế lưỡng nan chính trị do chính họ tạo ra. Nếu nước này nói rằng các quy định mới sẽ được áp dụng với hầu hết khu

vực Biển Đông và bắt đầu thực thi các quy định đó, thì Bắc Kinh sẽ “không còn đường lùi” với các bên tranh chấp khác cũng như các quốc gia có hoạt động trên Biển Đông. Ngược lại, nếu tiếp tục sự mơ hồ của mình, các quốc gia khác sẽ có lý do để xem nhẹ các quy định Bắc Kinh và những người theo chủ nghĩa dân tộc tại Trung Quốc sẽ có cơ để nói rằng nước này đang giống như “một con hổ giấy”, không thể thực thi được luật pháp do mình đưa ra. Trung Quốc chắc chắn sẽ phải chịu áp lực từ trong nước. Có vẻ Bắc Kinh sẽ không thu được gì sau vụ việc này. Để giải quyết tình thế khó khăn hiện tại, Trung Quốc có thể nói rằng nước này chỉ yêu sách các đảo có tranh chấp và vùng đặc quyền kinh tế xung quanh các đảo này, và rằng các bên có thể đàm phán về đường biên giới tại Biển Đông. Cùng với đó, Trung Quốc cũng nên hạn chế việc thực thi các quy định tại khu vực nằm ngoài khu vực mà nước này tuyên bố vùng đặc quyền kinh tế, và đặc biệt là tại khu vực mà các bên khác cũng có yêu sách. Nếu không, gần như chắc chắn sẽ nổ ra xung đột xảy ra tại khu vực.

“Điều gì sẽ xảy ra nếu Trung Quốc xâm lược Đảo Thị Tứ?” của *Carl Thayer*. Giữa lúc tranh cãi nảy ra về quy định đánh bắt cá mới của tỉnh Hải Nam đối với 60% diện tích Biển Đông, một cây bút vô danh của Trung Quốc đã có bài viết đăng trên ấn phẩm Qianzhan (Triển vọng) nói rằng Trung Quốc sẽ thu hồi đảo Thị Tứ (hiện Philippines đang kiểm soát) bằng vũ lực trong năm 2014, như một phần của kế hoạch dài hạn

phát triển hải quân. Trung Quốc có thể dễ dàng tiến hành một chiến dịch bất ngờ đánh chiếm đảo Thị Tứ. Họ có thể nguy trang lực lượng đánh chiếm dưới dạng một đội tàu tham gia tập trận hải quân định kỳ ở Biển Đông. Tuy nhiên, hậu quả chính trị của việc đánh chiếm đảo Thị Tứ sẽ rất nặng nề đối với ngành ngoại giao của Trung Quốc. ASEAN có khả năng sẽ yêu cầu Trung Quốc rút ngay lập tức tất cả các lực lượng khỏi hòn đảo bị chiếm. ASEAN sẽ nhận được sự ủng hộ chính trị từ cộng đồng quốc tế. Vụ xâm lược đảo Thị Tứ thậm chí có thể bị đưa ra Liên Hợp Quốc. Hành động đánh chiếm đảo Thị Tứ của Trung Quốc sẽ tạo ra một cuộc chạy đua vũ trang, với việc các quốc gia sẽ tăng cường việc bảo vệ biển đảo. Điều này có thể bao gồm việc tăng cường tuần tra chiến đấu trên không, tiến hành các bài tập chống tàu và triển khai tàu ngầm phi hạt nhân. Một số hòn đảo lớn có thể sẽ được lắp đặt tên lửa hành trình chống hạm. Đáng tiếc là kịch bản xung đột mà tờ Qianzhan đưa ra đã không tính đến những tổn hại do hành động đánh chiếm đảo gây ra đối với Trung Quốc, như làm suy giảm vị thế quốc tế, gây thiệt hại kinh tế và kéo theo nguy cơ leo thang xung đột quân sự trong khu vực. Đáng mừng là Philippines đã không làm căng thẳng thêm vụ việc. Người phát ngôn của Philippines đã từ chối bình luận về một bài báo họ nói là không chính thức và chưa được xác minh. Phương tiện truyền thông Trung Quốc cũng đã phủ nhận tính xác thực của bài báo nói trên.

“Trung Quốc đang xâm lấn ở Biển Đông?”

của *Richard Javad Heydarian*. Trung Quốc bước vào năm 2014 với việc đưa ra tín hiệu họ sẽ tiếp tục củng cố yêu sách chủ quyền tại Biển Đông. Chính quyền tỉnh Hải Nam ban hành quy định mới về đánh bắt cá, trong đó yêu cầu các tàu nước ngoài tham gia đánh bắt cần phải có sự cho phép của chính quyền địa phương nếu đi vào vùng biển mà Trung Quốc tuyên bố chủ quyền. Quy định mới của Trung Quốc đưa ra vào thời điểm căng thẳng đang leo thang tại khu vực khi Bắc Kinh đơn phương áp đặt vùng nhận dạng phòng không (ADIZ) tại Biển Hoa Đông hồi cuối tháng 11/2013. Washington và các đồng minh của nước này đã nhanh chóng đáp trả hành động của Trung Quốc bằng việc thực hiện các cuộc diễn tập quân sự, cùng với đó là thúc giục Trung Quốc không nên cản trở tự do của các chuyến bay trong khu vực. Ngoài ra, Nhật Bản đã tìm cách kêu gọi sự hỗ trợ của khu vực để đối chọi lại Trung Quốc. Trong một tuyên bố gián tiếp chỉ trích ADIZ, Tokyo và 10 quốc gia ASEAN đã cùng đưa ra quan ngại về “tự do đi

lại trên không và sự an toàn của hàng không dân dụng” tại Hội nghị thượng đỉnh ASEAN – Nhật vào tháng 12. Với các quốc gia Đông Nam Á, như Philippines và Việt Nam, có thể đang quan ngại về việc liệu Trung Quốc có áp đặt một ADIZ tại Biển Đông hay không. Trong bối cảnh đó, quy định mới của Hải Nam có thể được coi như một phương án dự phòng của Trung Quốc – trong trường hợp họ không áp đặt ADIZ tại Biển Đông – để củng cố yêu sách lãnh thổ tại khu vực Tây Thái Bình Dương và đáp trả nỗ lực của Mỹ nhằm kiềm chế tầm ảnh hưởng của Trung Quốc. Quy định mới của Trung Quốc sẽ không lập tức khiến căng thẳng leo thang tại khu vực, bởi việc thực thi các quy định này vô cùng khó khăn. Tuy nhiên, đây là một động thái mang tính biểu tượng, thể hiện việc Trung Quốc tiếp tục dùng sức mạnh quân sự tại khu vực, bất chấp các hậu quả ngoại giao và chiến lược mà hành động này có thể mang lại./.

Thực hiện: Đinh Tuấn Anh

Vũ Quang Tiệp